

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ

Емоційна культура людини протягом усієї історіографії суспільства та психології була в центрі уваги дослідників (М.М.Стасюк, Є.В.Карпенко, Н.Жигайло, І.Андрєєва, В.Зарицька, Д.Карузо, Н.Коврига, Д.Люсін, Дж.Майєр, R.K.Thorndike, C.R.Rogers, J.Steven, E.Howard та ін.). На даний момент часу вже наявна велика кількість різноманітних підходів до оцінки емоційного інтелекту, хоча й єдиної, загальноприйнятої теорії поки що не існує, оскільки дане питання все ж потребує додаткового вивчення з боку науковців.

Емоційний інтелект – це здатність розуміти людей та їх емоції. Вперше подібне трактування й сам термін увів в обіг Е. Торндайк у 1920-му році, а витoki дана ланка психології знайшла в понятті соціального інтелекту. Пізніше цим питаннями займалися Дж. Гілфорд та Г. Айзенк, але більш детально поняття емоційного інтелекту розглянув Г. Гарднер, який у межах власної теорії множинних інтелектів відобразив особистісний та міжособистісний інтелект. Суміжним до поняття «емоційний інтелект» є «емпатія», яка представляє собою спроможність людини співпереживати почуттям інших собі подібних суб'єктів. Загалом, поняття емоційного інтелекту має вплив на більшість сфер життєдіяльності людини, але ключовими для цього феномену є сфери, пов'язані зі співпрацею з іншими людьми.

Згідно зі здобутками П. Голмана, який взяв за основу модель, складену П. Соловєєм та Дж. Мейєром, визначена структура емоційного інтелекту, яка складається з п'яти компонентів та сімнадцяти навичок, котрі входять до цих складових частин: самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія й соціальні навички взаємодії.

Основним завданням нашої роботи було здійснення теоретичного аналізу наукових робіт з питань емоційного інтелекту; виділення структурних компонентів емоційного інтелекту; емпіричне дослідження гендерних особливостей емоційного інтелекту. Емпіричне дослідження проводилось за допомогою наступної батареї тестових методик: «Оцінка емоційного інтелекту» Н. Холла; «Опитувальник емоційного інтелекту ЕМІН» Д. В. Люсіна; «Методика діагностики рівня емпатичних здібностей» В. В. Бойка. Також використовувався порівняльний аналіз

(методика оцінювання значущості відмінностей середніх та відносних розмірів t - критерій Стьюдента).

Аналіз результатів дослідження показав наступне: за методикою виявлення рівня емоційного інтелекту Н. Холла значущих розбіжностей між статтями не визначено, тобто статева приналежність не впливає ні на емоційну обізнаність, ні на мотивацію, ні на ідентифікацію емоцій інших осіб; згідно результатів тестування за методикою Д. Люсіна не виявлено міжособистісного та внутрішнього особистісного розуміння своїх емоцій, виявлені розбіжності в шкалах емоційного інтелекту, але вони статистично не значущі, а отже стать також не впливає на ці параметри; за методикою В. Бойка результати теж не дали статистично значимих розбіжностей.

Отже, результати дослідження показали, що не існує статистично значущої розбіжності емоційного інтелекту, емоційної обізнаності та емпатії у юнаків і дівчат досліджуваної вибірки. Подальших досліджень потребує дослідження особистісних, психофізіологічних якостей студентів та їхнього взаємозв'язку з емоційним інтелектом.

Список літератури

1. Steven J. Emotional Intelligence and your success / J Steven, Stein, Ph.D and Howard E. Book, M.D, The EQ Edge: // Stoddart Publishing Co. Limited. – 2007. – P. 384
2. Rogers C. R. Empatic: an unappreciated way of being// The Counseling Psychologist. – 1975. – P. 2—10.
3. Thorndike, R.K. (1920). «Intelligence and Its Uses», Harper's Magazine 140, 227—335.
4. Goleman, D. Working with emotional intelligence. — New York : Bantam Books, 1998.
5. Основи менеджменту: підручник /Ф. І. Хміль. К. : Академвидав, 2007. 576 с.
6. Журавлева М. О. Изучение эмоциаонального интеллекта практических психологов / М. О. Журавлева // Методологія досліджень та сучасні соціальні, економічні і психологічні проблеми розвитку суспільства: Збірник наукових праць. — Донецьк, 2011.

7. Роберте Р. Емоційний інтелект: проблеми теорії, вимір і застосування на практиці / Р.Роберте, Дж. Мэттиос, М.Зайднер, Д. В. Люсін – 2004. – № 4. – С. 3 – 26.

8. Гарднер Г. Структура свідомості: теорія інтелекта / Г. Гарднер – М.:ООО «І. Д. Вильямс». – 2007. – 512 с.